

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ-
ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΡΕΥΝΑΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΔΡΑΣΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ

«ΔΙΜΕΡΕΙΣ, ΠΟΛΥΜΕΡΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ Ε & Τ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ»

ΠΡΑΞΗ

«ΔΙΜΕΡΗΣ Ε & Τ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΗΠΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ 2011-2013»

ΟΔΗΓΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Περιεχόμενα

1.	<i>Περιγραφή της Δράσης</i>	3
2.	<i>Περιγραφή της Πράξης</i>	4
3.	<i>Στόχοι της Πράξης – Θεματικοί τομείς προτεραιότητας</i>	5
4.	<i>Νομοθετικό πλαίσιο – Καθεστώτα ενίσχυσης</i>	6
5.	<i>Δικαιούχοι επιχορήγησης</i>	8
6.	<i>Δικαιούχος</i>	8
7.	<i>Χρονική διάρκεια, μέγιστος προϋπολογισμός ανά έργο</i>	9
8.	<i>Επιλέξιμες δραστηριότητες- δαπάνες</i>	9
9.	<i>Διαδικασία επιλογής των προς χρηματοδότηση έργων/ Απόφαση χρηματοδότησης-ένταξης</i>	14
9.1.	<i>Καταγραφή προτάσεων – διαδικασία αξιολόγησης</i>	14
9.2.	<i>Τελική επιλογή έργων- Έκδοση Αποφάσεων χρηματοδότησης-ένταξης</i>	16
10.	<i>Διαδικασία υποβολής αιτήσεων επιχορήγησης</i>	17
11.	<i>Τρόπος καταβολής της χρηματοδότησης</i>	18
12.	<i>Διαδικασία παρακολούθησης – αποπληρωμής των έργων</i>	19
13.	<i>Δείκτες Παρακολούθησης Επίτευξης των Στόχων</i>	27
14.	<i>Δημοσίευση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων</i>	28

1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η Δράση «Διμερείς, πολυμερείς και περιφερειακές Ε & Τ συνεργασίες» στοχεύει στην ενθάρρυνση των ελληνικών φορέων για συνεργασία στην Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη (ΕΤΑ) με αντίστοιχους φορείς των χωρών, με τις οποίες η Ελλάδα έχει συνάψει διμερείς συμφωνίες ΕΤΑ.

Ειδικότερα οι στόχοι της Δράσης αφορούν στην:

Α) Χρηματοδότηση κοινών ερευνητικών και τεχνολογικών έργων στα επιστημονικά πεδία που ορίζουν από κοινού οι δυο χώρες σε κάθε προκήρυξη στη βάση Διμερών Ε&Τ Συμφωνιών,

Β) Δημιουργία κοινών ταμείων για την περαιτέρω ενίσχυση των Διμερών Ε&Τ Συμφωνιών και την επέκταση έργων,

Γ) Ενίσχυση των πολυμερών συνεργασιών, και

Δ) Ανάληψη πρωτοβουλίας για την ενίσχυση των δεσμών με ομάδες τρίτων χωρών όπου υπάρχει πολιτικό ή/και οικονομικό ενδιαφέρον, όπως οι χώρες της νοτιοανατολικής Ευρώπης, οι χώρες της ΟΣΕΠ (Οικονομική Συνεργασία Ευξείνου Πόντου) και της Μεσογείου, μέσω και της χρηματοδότησης φορέων και ομάδων των χωρών αυτών σε προγράμματα Ε & Α εθνικού ενδιαφέροντος.

Η δράση «Διμερείς, πολυμερείς και περιφερειακές Ε & Τ συνεργασίες» αποτελεί Δράση εθνικής εμβέλειας που χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» (ΕΠΑΝ-II), Άξονας Προτεραιότητας (Α.Π.) 1 «Δημιουργία και Αξιοποίηση της Καινοτομίας Υποστηριζόμενη από Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη» και από τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ) των 5 Περιφερειών μεταβατικής στήριξης του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007 – 2013 ως εξής: Ε.Π. Αττικής, Α.Π. 3 «Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας, της Καινοτομίας και της Ψηφιακής Σύγκλισης», Ε.Π. Μακεδονίας – Θράκης, Α.Π. 4 «Ψηφιακή Σύγκλιση και Επιχειρηματικότητα στη Περιφέρεια Κ. Μακεδονίας » και Α.Π.5 «Ψηφιακή Σύγκλιση και Επιχειρηματικότητα στη Περιφέρεια Δ. Μακεδονίας», Ε.Π. Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας-Ηπείρου, Α.Π. 8 «Ψηφιακή Σύγκλιση και Επιχειρηματικότητα Στερεάς Ελλάδας» και Ε.Π. Κρήτης και Νήσων Αιγαίου, Α.Π. 6 «Ψηφιακή Σύγκλιση και Επιχειρηματικότητα Περιφέρειας Ν. Αιγαίου».

Η Δράση εντάσσεται στον Κωδικό Θέματος Προτεραιότητας 09 του ΕΣΠΑ.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Η παρούσα Πράξη, η οποία εντάσσεται στο πλαίσιο της Δράσης «Διμερείς, πολυμερείς και περιφερειακές Ε&Τ συνεργασίες», αφορά στην Προκήρυξη της διμερούς Ε & Τ συνεργασίας Ελλάδας – ΗΠΑ στον Τομέα των Υλικών με συνολικό προϋπολογισμό και Δημόσια Δαπάνη ύψους **300.000€**.

Η κατανομή της Δημόσιας Δαπάνης στις 5 περιφέρειες μετάβασης και στις 8 περιφέρειες του στόχου 1 (οι οποίες χρηματοδοτούνται από το ΕΠΑΝ-II), απεικονίζεται στον Πίνακα 1.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΟΧΟΥ 1 & ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ		
		Δημόσια Δαπάνη
Περιφέρειες στόχου 1	ΕΠ "Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα (ΕΠΑΝ 2) (Αν. Μακεδονία-Θράκη, Θεσσαλία, Ήπειρο, Β. Αιγαίο, Κρήτη, Ιόν. Νησιά, Πελοπόννησος, Δυτ. Ελλάδα)	120.000,00 €
Περιφέρειες μετάβασης	Αττική	60.000,00 €
	Κεντρική Μακεδονία	60.000,00 €
	Δυτική Μακεδονία	0,00 €
	Στερεά Ελλάδα	60.000,00 €
	Νήσων Νοτίου Αιγαίου	0,00 €
ΣΥΝΟΛΟ		300.000,00 €

Η Δημόσια Δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνική Συμμετοχή. Το ΕΤΠΑ συνεισφέρει στη χρηματοδότηση ενισχύσεων για την τόνωση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής μέσω της μείωσης των περιφερειακών ανισοτήτων και της υποστήριξης των διαρθρωτικών βελτιώσεων και προσαρμογών των περιφερειακών οικονομιών, συμπεριλαμβανομένης και της ανασυγκρότησης βιομηχανικών περιοχών που παρακμάζουν.

Η Δημόσια Δαπάνη κάθε έργου θα βαρύνει την Περιφέρεια (αντίστοιχο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα), στην οποία βρίσκεται ο ερευνητικός φορέας, Α.Ε.Ι, Α.Τ.Ε.Ι. που επωφελείται από τη συγκεκριμένη Πράξη.

Αρμόδιος φορέας για το σχεδιασμό και την υλοποίηση της Δράσης «Διμερείς, πολυμερείς και περιφερειακές Ε & Τ συνεργασίες» είναι η Γενική Γραμματεία Έρευνας & Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ-ΕΥΔΕ/ΕΤΑΚ) του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

3. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ – ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

Στόχος της Πράξης είναι η ενθάρρυνση των ελληνικών φορέων για διεθνή συνεργασία ΕΤΑ με αντίστοιχους φορείς των ΗΠΑ στον τομέα των υλικών μέσω της από κοινού εκτέλεσης ερευνητικών και τεχνολογικών έργων.

Οι ειδικότεροι στόχοι της Πράξης περιλαμβάνουν:

- Την από κοινού ανάπτυξη της έρευνας μέσω μεταφοράς τεχνογνωσίας και εμπειριών των ερευνητικών ομάδων στις δύο χώρες
- Τις αμοιβαίες μετακινήσεις και ανταλλαγές των ερευνητικών ομάδων
- Την προώθηση και τη στήριξη νέων ερευνητών

Η Πράξη «Διμερής Ε&Τ Συνεργασία Ελλάδας – ΗΠΑ στον τομέα των υλικών» υλοποιείται από την αμερικανική πλευρά από το National Science Foundation (N.S.F.)¹, στο πλαίσιο του προγράμματος Materials World Network (MWN) - Παγκόσμιο Δίκτυο Υλικών: Συνεργασία στην έρευνα υλικών μεταξύ ερευνητών των ΗΠΑ και ομολόγων τους στο εξωτερικό².

¹ Το Εθνικό Ίδρυμα Επιστήμης (NSF) είναι μια ανεξάρτητη ομοσπονδιακή υπηρεσία των ΗΠΑ που δημιουργήθηκε από το Κογκρέσο το 1950 για να προωθήσει την πρόοδο της επιστήμης, την εθνική υγεία, την ευημερία και για να εξασφαλίσει την εθνική άμυνα. Με έναν ετήσιο προϋπολογισμό περίπου \$6,9 δισεκατομμυρίων αποτελεί την πηγή χρηματοδότησης για το 25% της ομοσπονδιακά χρηματοδοτούμενης βασικής έρευνας, η οποία πραγματοποιείται από τα κολλέγια και τα πανεπιστήμια της Αμερικής. Σε πολλούς τομείς όπως τα μαθηματικά, η πληροφορική και οι κοινωνικές επιστήμες, το NSF είναι η σημαντικότερη πηγή ομοσπονδιακής χρηματοδότησης.

Η αποστολή του NSF εκπληρώνεται κυρίως με τις επιχορηγήσεις (περίπου 11.000 νέες επιχορηγήσεις κάθε χρόνο με μέση διάρκεια τριών ετών) για να χρηματοδοτηθούν συγκεκριμένες ερευνητικές προτάσεις που έχουν κριθεί ως οι περισσότερο υποσχόμενες μέσα από ένα αυστηρό και αντικειμενικό σύστημα αξιολόγησης. Οι περισσότερες από αυτές τις επιχορηγήσεις απευθύνονται σε άτομα ή σε μικρές ομάδες ερευνητών. Κάποιες άλλες επιχορηγήσεις παρέχουν χρηματοδότηση σε ερευνητικά κέντρα για εξοπλισμό και εγκαταστάσεις επιτρέποντας στους επιστήμονες, τους μηχανικούς και τους σπουδαστές να εργαστούν στα πιο ακραία όρια της γνώσης. Ο στόχος του NSF είναι να υποστηριχθούν οι άνθρωποι, οι ιδέες και τα εργαλεία που καθιστούν την ανακάλυψη πιθανή.

² *Σύνοψη του προγράμματος:*

Η συνεχής πρόοδος στην έρευνα των υλικών εξαρτάται όλο και περισσότερο από τις προσπάθειες συνεργασίας μεταξύ διαφορετικών τομέων επιστημονικής γνώσης, χρηματοδοτικών οργανισμών, ερευνητικών κέντρων, πανεπιστημίων, και ιδιωτικών φορέων. Επιπλέον, λόγω της αυξανόμενης αλληλεξάρτησης των παγκόσμιων οικονομιών, οι συνεργασίες αυτές είναι σημαντικές όχι μόνο σε εθνικό, αλλά και σε διεθνές επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό το NSF συνεργάζεται με εθνικές, περιφερειακές και πολυεθνικές χρηματοδοτικές οργανώσεις για να ενισχύσει παγκοσμίως τις ευκαιρίες για δραστηριότητες συνεργασίας στην έρευνα των υλικών μεταξύ των αμερικανών ερευνητών και των ομολόγων τους στο εξωτερικό. Η παρούσα πρόσκληση περιγράφει μια δραστηριότητα για την ενθάρρυνση των ευκαιριών για τέτοιες συνεργασίες. Περιλαμβάνει τις κοινές δραστηριότητες μεταξύ του NSF και των χρηματοδοτικών οργανώσεων στην Ευρώπη, την Αφρική και την Ασία.

Τονίζεται ότι οι προτάσεις που θα υποβληθούν στο NSF στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης πρέπει να έχουν σαφή σχετικότητα με τα θεμελιώδη φαινόμενα, τη σύνθεση, το χαρακτηρισμό ή/και τις ιδιότητες των υλικών. Οι προτάσεις θα αξιολογηθούν μέσα στο πλαίσιο των προγραμματικών περιοχών έρευνας στον Τομέα των Υλικών που υποστηρίζονται από το Τμήμα Έρευνας Υλικών (Division of Materials Research/DMR) του NSF. Το NSF θα δεχτεί εκείνες τις προτάσεις των αμερικανικών πανεπιστημίων και των κολεγίων που προβλέπουν συνεργασίες μεταξύ ερευνητών από τις ΗΠΑ και των αντίστοιχων χωρών ή των περιοχών.

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει υποχρεωτικά να εντάσσονται θεματικά στις κάτωθι προγραμματικές περιοχές έρευνας στον Τομέα των Υλικών, όπως αυτές ορίζονται στην αντίστοιχη Προκήρυξη του Προγράμματος *Materials World Network (MWN)*:

“ condensed matter physics, solid state and materials chemistry, polymers, biomaterials, metals and metallic nanostructures, ceramics, electronic and photonic materials, and condensed matter and materials theory”.

Το πλήρες κείμενο της Προκήρυξης του Προγράμματος *Materials World Network (MWN)* του Οργανισμού NSF δημοσιεύεται στην παρακάτω διεύθυνση http://www.nsf.gov/publications/pub_summ.jsp?WT.z_pims_id=12820&ods_key=nsf11568

4. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ – ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Η παρούσα Πράξη διέπεται από i) τον Ν.1514/1985 «*Ανάπτυξη της Επιστημονικής και Τεχνολογικής Έρευνας*» (ΦΕΚ 13/Α/08.02.1985), που αφορά την επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη, όπως αυτός ισχύει και έχει τροποποιηθεί από τον Ν. 2919/2001 «*Σύνδεση Έρευνας και Τεχνολογίας με την παραγωγή και άλλες διατάξεις*» (ΦΕΚ 128/Α/25.6.2001), ii) την Απόφαση με αρ. πρωτ. 8653/1766/0020, με την οποία εκχωρούνται οι αρμοδιότητες διαχείρισης για την κατηγορία πράξης «Διμερείς, Πολυμερείς και Περιφερειακές Ε&Τ Συνεργασίες» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Περιφερειών μεταβατικής στήριξης του ΕΣΠΑ 2007-2013, στην ΓΓΕΤ και την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής των δράσεων του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων στους τομείς της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας

(*Σύνοψη προγράμματος του NSF- συνέχεια*): Ταυτόχρονα **οι ερευνητές των ιδρυμάτων εκτός ΗΠΑ υποχρεούνται να υποβάλουν στον αντίστοιχο χρηματοδοτικό οργανισμό στη χώρα ή την περιοχή τους πρόταση για την υποστήριξη αυτής της από την πλευρά τους συνεργασίας.** Το NSF θα εξετάσει τη χρηματική υποστήριξη για την αμερικανική πλευρά τέτοιων συνεργασιών, ενώ προβλέπει ότι οι χρηματοδοτικοί οργανισμοί από τις αντίστοιχες άλλες συνεργαζόμενες χώρες ή περιοχές θα εξετάσουν αντίστοιχα τη χρηματοδότηση των ερευνητικών ομάδων που έχουν υποβάλει προτάσεις σε αυτούς. Σε κάθε περίπτωση, το επιστημονικό αντικείμενο, όπως περιγράφεται σε κάθε πρόταση, θα πρέπει να κατανέμεται ισομερώς σε κάθε συμμετέχουσα εθνική ερευνητική ομάδα.

Τα έργα που τελικώς θα χρηματοδοτηθούν αναμένεται μέσω συγκεκριμένων επιλέξιμων δαπανών να προσφέρουν στους συμμετέχοντες **φοιτητές** και τους **νέους ερευνητές** την ευκαιρία να συμμετάσχουν σε μια διεθνή εμπειρία έρευνας και εκπαίδευσης, ενώ παράλληλα θα ενισχύσουν τη διαδικασία ενσωμάτωσης της έρευνας και της κατάρτισης σε ένα διεθνές περιβάλλον καταδεικνύοντας σαφώς την προστιθέμενη αξία της διεθνούς συνεργασίας.

Επιπρόσθετα αναφέρεται ότι, **το NSF ενθαρρύνει τη συνεργασία** με πρόσωπα που ανήκουν σε **ομάδες με χαμηλούς δείκτες συμμετοχής σε ερευνητικά έργα** (π.χ. γυναίκες, ΑΜΕΑ).

Τέλος, ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το NSF παρουσιάζουν εκείνες οι προτάσεις που προβλέπουν την **ανάπτυξη ηλεκτρονικών υποδομών (cyber infrastructures)** με στόχο την ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας.

(Ε.Υ.Δ.Ε..Ε.Τ.Α.Κ.) του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ Β/2001/24.12.2010), iii) Το ΠΔ 274/2000 (ΦΕΚ 225/Α/17.10.2000) «Όροι και Προϋποθέσεις και διαδικασία χρηματοδότησης (επιχορήγησης ή συνδρομής) έργων και προγραμμάτων που υποβάλλονται από βιομηχανικές ή άλλες παραγωγικές μονάδες», όπως τροποποιήθηκε από το Ν.3777/2009 (ΦΕΚ Α'127, άρθρο 18 –«Τροποποίηση διατάξεων του ΠΔ 274/2000 που αφορά στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο για τους «όρους, προϋποθέσεις και διαδικασία χρηματοδότησης έργων, προγραμμάτων και δράσεων που υποβάλλονται από επιχειρήσεις, ερευνητικούς και λοιπούς φορείς για έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία»), iv) το Ν.3614/2007 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 – 2013» (ΦΕΚ 267/Α/3.12.2007), v) το Ν. 3840/2010 «Αποκέντρωση, απλοποίηση και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013 και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 53/Α/31.3.2010), vi) το Ν. 3653/2008 «Θεσμικό πλαίσιο έρευνας και τεχνολογίας και άλλες διατάξεις», ο οποίος κατήργησε το Ν.1514/85, (ΦΕΚ 49/Α/ 21.3.2008) ,vii) το αρ. 26 παρ.6 του Ν. 3879/2010 «Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις» , με το οποίο παρατείνεται η αναστολή ισχύος του Ν. 3653/2008, (ΦΕΚ 163/Α/21.9.2010), viii) την με αρ. πρωτ. 14053/ΕΥΣ 1749/27.03.2008 Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (ΦΕΚ 540/Α/27.3.2008) και ix) από το Γενικό Κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία 800/2008 της Επιτροπής (της 6ης Αυγούστου 2008) και ειδικότερα από τα άρθρα 9 και 30 – 34.

Οι δημόσιοι φορείς μπορούν να χρηματοδοτηθούν με ποσοστό 100% για όλα τα είδη έρευνας (βασικής, βιομηχανικής έρευνας και πειραματικής ανάπτυξης) εφόσον τα αποτελέσματα του ερευνητικού σχεδίου διαδίδονται ευρέως μέσω τεχνικών και επιστημονικών διαλέξεων ή μέσω της δημοσίευσής τους σε επιστημονικά και τεχνικά περιοδικά ή διατίθενται σε αρχεία αποθήκευσης με ελεύθερη πρόσβαση (βάσεις δεδομένων οι οποίες προσφέρουν σε όλους πρόσβαση σε ανεπεξέργαστα ερευνητικά δεδομένα), ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής. Σε περίπτωση απόκτησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας από τον ελληνικό φορέα, το ποσοστό χρηματοδότησης προσαρμόζεται (μειώνεται) στο μέγιστο ποσοστό του τύπου της έρευνας, από την οποία προέκυψε το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, όπως ορίζεται στο Κοινοτικό Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2006/С 323/01).

Επιπλέον, η παρούσα Πράξη διέπεται από τη Συμφωνία Οικονομικής, Επιστημονικής & Τεχνολογικής, Εκπαιδευτικής & Μορφωτικής Συνεργασίας μεταξύ της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβερνήσεως των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής που υπεγράφη στις 22.4.1980 (Ν.1982/1991 «Κύρωση Συμφωνίας οικονομικής, επιστημονικής

και τεχνολογικής, εκπαιδευτικής και μορφωτικής συνεργασίας μεταξύ των κυβερνήσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής- ΦΕΚ 188/Α/10.12.1991).

5. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Οι Δικαιούχοι στην παρούσα Πράξη είναι όλοι οι Δημόσιοι Ερευνητικοί & Τεχνολογικοί φορείς της χώρας (Πανεπιστήμια, ΑΤΕΙ, Ερευνητικά Κέντρα, Ινστιτούτα και εργαστήρια αυτών), καθώς και οι φορείς που με βάση το άρθρο 12 του Ν.3297/23-12-2004, ΦΕΚ 259Α/2004 θεωρούνται ως δημόσιοι φορείς³.

Φορείς που δεν ανήκουν στην παραπάνω κατηγορία δεν είναι επιλέξιμοι.

6. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ

Ως «**Δικαιούχος**» χαρακτηρίζεται το Δημόσιο Ερευνητικό Ίδρυμα, το Πανεπιστήμιο και το ΑΤΕΙ, όπως έχει ορισθεί στο σημείο 5 του παρόντος Οδηγού.

Ο Δικαιούχος φέρει, στις εγκεκριμένες προτάσεις, την ευθύνη έναντι της ΓΓΕΤ/ΕΥΣΕΔ ΕΤΑΚ για την καλή εκτέλεση του έργου που έχει αναλάβει.

Οι υποχρεώσεις για την καλή εκτέλεση του έργου, καθώς επίσης τα παραδοτέα, οι τελικές εκθέσεις του έργου και οι έλεγχοι (οικονομικού και φυσικού αντικείμενου) θα αναφέρονται στις Αποφάσεις χρηματοδότησης - ένταξης που θα εκδώσει η ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ για το δικαιούχο κάθε έργου.

Ο «**Επιστημονικός Υπεύθυνος**» του έργου προέρχεται από τον Δικαιούχο και έχει τη γενική εποπτεία του έργου που ανέλαβε να εκτελέσει. Στις αρμοδιότητές του συμπεριλαμβάνονται η ευθύνη της οικονομικής και διοικητικής υποστήριξης του έργου, καθώς και η εκπροσώπηση του Δικαιούχου στην επικοινωνία του με τη ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ.

Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος αναλαμβάνει επιπλέον την υποχρέωση να συγκεντρώνει τα δικαιολογητικά υλοποίησης του προγράμματος, καθώς και να τηρεί όλα τα παραστατικά που αφορούν στο έργο.

³ Ιδρύματα της Ακαδημίας Αθηνών, μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας, Ίδρυμα Ευγενίδου, Ι.Κ.Ε.Θ., Ι.Γ.Μ.Ε., Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού, Εθνικό Ινστιτούτο Μετρολογίας και το Ίδρυμα Ορμύλια.

Επισημαίνεται ότι η κατανομή της δημόσιας δαπάνης στις περιφέρειες του πίνακα 1 αναφέρεται στην έδρα του Επιστημονικού Υπευθύνου όπου θα υλοποιηθεί το ερευνητικό έργο.

Οι ελληνικοί φορείς θα μπορούν να συμπεριλάβουν στη συνεργασία αυτή και άλλον συνεργαζόμενο ελληνικό φορέα (ή περισσότερους), με τον οποίο θα μοιραστούν την ελληνική χρηματοδότηση των προς εκτέλεση έργων.

7. ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ, ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑ ΕΡΓΟ

Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των προτεινόμενων έργων δε θα υπερβαίνει τα **δύο έτη**.

Ως ημερομηνία έναρξης του κάθε έργου θα ορίζεται αποκλειστικά η ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης χρηματοδότησης –ένταξης.

Επιλέξιμες θεωρούνται οι δαπάνες που γίνονται από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης χρηματοδότησης –ένταξης.

Παράταση της διάρκειας υλοποίησης των έργων μπορεί να δοθεί μετά από αξιολόγηση τεκμηριωμένου αιτήματος (που υποβάλλεται στη ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ τουλάχιστον **ένα (1) μήνα πριν από τη λήξη** του έργου) και για διάστημα που **δεν υπερβαίνει τους δύο (2) μήνες**.

Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η έγκριση του ανωτέρω αιτήματος από τη ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ και η τροποποίηση της σχετικής Απόφασης χρηματοδότησης –ένταξης του έργου.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός – Δημόσια Δαπάνη ανά έργο δε θα υπερβαίνει τις **60.000 €** και αναμένονται να ενταχθούν έως και 5 έργα.

8. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ - ΔΑΠΑΝΕΣ

Ο στόχος της παρούσας Πράξης είναι η ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ Ελλήνων και Αμερικανών επιστημόνων και ερευνητών, η μεταφορά και ανταλλαγή τεχνογνωσίας και εμπειριών στους προαναφερθέντες επιστημονικούς τομείς, καθώς και η υλοποίηση κοινών ερευνητικών προγραμμάτων.

Για την επίτευξη του ανωτέρω στόχου επιλέξιμες είναι όλες οι συναφείς δραστηριότητες που περιλαμβάνουν:

- Μετακινήσεις και ανταλλαγές μεταξύ των ερευνητικών ομάδων των δύο πλευρών
- Απασχόληση ενός νέου ερευνητή για τις ανάγκες του έργου
- Υλοποίηση πειραμάτων και εργαστηριακών δοκιμών, καθώς και έρευνες πεδίου απόλυτα συνυφασμένες με το υλοποιούμενο έργο
- Κοινές δημοσιεύσεις και ανακοινώσεις

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν, αποκλειστικά , τα κάτωθι:

1. Αμοιβή Νέου Ερευνητή
2. Ανταλλαγές-Μετακινήσεις
3. Μετακινήσεις εσωτερικού για «έρευνα πεδίου»
4. Αναλώσιμα
5. Δαπάνες απόσβεσης μικρού εργαστηριακού εξοπλισμού που χρησιμοποιείται στο έργο, που αντιστοιχούν στη διάρκεια του επενδυτικού σχεδίου.
6. Έξοδα κοινών δημοσιεύσεων
7. Ταχυδρομικά έξοδα
8. Δαπάνες απόσβεσης λογισμικού που χρησιμοποιείται στο έργο, που αντιστοιχούν στη διάρκεια του επενδυτικού σχεδίου

Όλες οι ανωτέρω δαπάνες θα πρέπει να είναι άμεσα συνδεδεμένες με την υλοποίηση του έργου και να προβλέπονται στο σχετικό έντυπο υποβολής της πρότασης.

Επισημαίνεται ότι:

1. Η αμοιβή ενός νέου ερευνητή αφορά την απασχόληση στο έργο ενός και μόνο νέου ερευνητή είτε για 12 μήνες (με ετήσια αμοιβή 3.000 ευρώ) είτε για 24 μήνες (με ετήσια αμοιβή 6.000 ευρώ). Ως νέος ερευνητής θεωρείται αποκλειστικά ο κάτοχος διδακτορικής διατριβής ή ο υποψήφιος διδάκτορας που εκπονεί διδακτορική διατριβή, ο οποίος δεν έχει καμίας μορφής σχέση εργασίας με πανεπιστημιακό ή ερευνητικό ή ιδιωτικό φορέα, και μέσω της συγκεκριμένης Πράξης προωθείται προς την αγορά εργασίας στο πεδίο του επιστημονικού αντικειμένου του. Η ηλικία του δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 40 έτη. Δε θεωρούνται επιλέξιμες δαπάνες οι αμοιβές μελών ΔΕΠ, τεχνικών, διοικητικού προσωπικού, λογιστών ή επιστημονικών υπευθύνων των έργων.

2. Επισημαίνεται ότι μόνο οι μετακινήσεις των μελών της ελληνικής ερευνητικής ομάδας είναι επιλέξιμες, όπως αυτές ορίζονται στο σχετικό έντυπο υποβολής της πρότασης. Συγκεκριμένα, προβλέπονται δαπάνες μετακίνησης, διαμονής και διατροφής της ελληνικής ερευνητικής ομάδας στη συνεργαζόμενη χώρα στο πλαίσιο του έργου. Προς τούτο, το πρόγραμμα καλύπτει για έξοδα διαμονής και διατροφής το ποσό των 120 € ανά ημέρα ανά Έλληνα ερευνητή για έως 10 ημέρες παραμονής στο εξωτερικό. Για ανταλλαγές μεγαλύτερης διάρκειας, 1 έως 3 μηνών ο Έλληνας ερευνητής θα καλύπτεται με το ποσό των 1.100 € ανά μήνα. Η αποστέλλουσα χώρα οφείλει να καλύπτει και το κόστος ασφάλισης για ατύχημα και έκτακτη ασθένεια. Επιπλέον, καλύπτονται αντιστοίχως δαπάνες (μετακίνησης, διαμονής και διατροφής) της ελληνικής ερευνητικής ομάδας για μετακινήσεις εσωτερικού, οι οποίες αποσκοπούν αποκλειστικά σε «έρευνα πεδίου». Τονίζεται ιδιαίτερα ότι οι τελευταίες θα είναι επιλέξιμες **μόνο εάν εξασφαλίζεται η παρουσία τουλάχιστον ενός μέλους της αντίστοιχης ερευνητικής ομάδας της συνεργαζόμενης χώρας.**
3. Μόνο άμεσες δαπάνες για το έργο είναι επιλέξιμες. Μετακινήσεις εκτός των δύο χωρών δεν καλύπτονται από το πρόγραμμα.
4. Μεταφορά των κονδυλίων από κατηγορία σε κατηγορία δαπανών που προβλέπονται από τον προϋπολογισμό, επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι η μεταφορά αυτή δε θα υπερβαίνει το 20% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να τηρούνται οι εκάστοτε περιορισμοί που υπάρχουν σε κάθε κατηγορία, αλλά και κάθε άλλος όρος της Προκήρυξης και του Οδηγού Εφαρμογής. Πέραν του ποσοστού αυτού (εξαιρουμένου του κονδυλίου των «ανταλλαγών-μετακινήσεων», του οποίου οι πιστώσεις **δεν μπορούν να μειωθούν κάτω του 80% του αρχικώς εγκριθέντος** προϋπολογισμού), απαιτείται αιτιολογημένη γραπτή αίτηση του επιστημονικού υπευθύνου προς την Γ.Γ.Ε.Τ. /ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ και η σχετική έγγραφη έγκρισή της, καθώς και υποβολή ανάλογα τροποποιημένου τεχνικού δελτίου έργου.
5. Επισημαίνεται ότι μόνο ένα έργο ανά Επιστημονικό Υπεύθυνο θα εγκριθεί στο πλαίσιο της παρούσας Πράξης.
6. Επισημαίνεται ότι μόνο οι μετακινήσεις των μελών της ελληνικής ερευνητικής ομάδας είναι επιλέξιμες, όπως αυτές ορίζονται στο σχετικό έντυπο υποβολής της πρότασης. Επίσης, κάθε μεταβολή στην επιστημονική ομάδα του έργου πρέπει να γίνεται μετά από αιτιολογημένη γραπτή αίτηση του επιστημονικού υπευθύνου προς την ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ., την υποβολή των απαραίτητων βιογραφικών σημειωμάτων και τη σχετική έγγραφη έγκριση της ΓΓΕΤ /ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ. Ιδιαίτερα για τις μετακινήσεις που αφορούν στη δραστηριότητα «έρευνες πεδίου», τονίζεται ότι αυτές θα είναι επιλέξιμες

μόνον αν εξασφαλίζεται η παρουσία τουλάχιστον ενός μέλους της αντίστοιχης ερευνητικής ομάδας της συνεργαζόμενης χώρας.

Οι τρέχουσες λειτουργικές δαπάνες (π.χ. ενοίκια, λογαριασμοί ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΕΥΔΑΠ, κλπ) και πάγιες δαπάνες των Δικαιούχων φορέων, όπως overheads υπέρ της Επιτροπής Ερευνών και αμοιβές προσωπικού της Επιτροπής Ερευνών κ.τ.λ., δεν είναι επιλέξιμες.

Αν για οποιοδήποτε λόγο δεν υλοποιηθούν οι προβλεπόμενες ανταλλαγές – μετακινήσεις, ο Επιστημονικός Υπεύθυνος οφείλει άμεσα να ενημερώσει εγγράφως τη ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ και να ζητήσει άμεση περαίωση του έργου.

Εξόφληση δαπανών

Η εξόφληση κάθε δαπάνης (τμηματική ή ολική), για να είναι επιλέξιμη, πρέπει να ακολουθεί τις διατάξεις των άρθρων 19 και 20 του Ν. 3842/2010 (ΦΕΚ 58Α΄/23.04.2010) και μπορεί να γίνει ως ακολούθως :

1. Φορολογικά στοιχεία αξίας ή λοιπά έγγραφα που εκδίδονται ή συντάσσονται αντί φορολογικών στοιχείων, συνολικής αξίας κάτω των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ (με ΦΠΑ), εξοφλούνται απευθείας στον προμηθευτή με μετρητά ή επιταγές της επιχείρησης ή μέσω τραπεζικών λογαριασμών (όπου θα αποδεικνύεται η εξόφλησή τους και μέσω του λογαριασμού όψεως της εταιρείας).
2. Φορολογικά στοιχεία αξίας ή λοιπά έγγραφα που εκδίδονται ή συντάσσονται αντί φορολογικών στοιχείων, συνολικής αξίας άνω των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ (με ΦΠΑ), τα οποία εκδίδονται για συναλλαγές μεταξύ επιτηδευματιών εξοφλούνται μέσω επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών του εκδότη-πωλητή αγαθών ή υπηρεσιών και του λήπτη των αντίστοιχων στοιχείων ή επιταγών που εξοφλούνται μέσω των ιδίων λογαριασμών. Δεν επιτρέπεται εξόφληση των στοιχείων αυτών με μετρητά.

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης είναι :

- Έκδοση τραπεζικής επιταγής από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, που πρέπει να έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της συμβατικής ημερομηνίας ολοκλήρωσης του έργου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης καθώς και του προμηθευτή αυτής ή/και βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό) (β)

φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής, (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (δ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).

- Κατάθεση μετρητών στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό από τον οποίο θα φαίνεται ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών προς τον λήπτη της Ενίσχυσης (δικαιούχο), ο καταθέτης – επενδυτής, καθώς και τα στοιχεία του εξοφλούμενου παραστατικού, (β) καρτέλα ταμείου (λογαριασμός 38) ή/και extrait εταιρικού λογαριασμού από όπου θα διαπιστώνεται η ανάληψη των μετρητών, (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (δ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Μεταφορά από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) σε εταιρικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας για μεταφορά χρημάτων όπου φαίνονται τα στοιχεία των λογαριασμών (β) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή (γ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από την επιχορηγούμενη επιχείρηση προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από την επιχορηγούμενη επιχείρηση. Για την πιστοποίηση της πληρωμής αποδεικτικά εκτός των άλλων (π.χ. καταθετήριο) αποτελούν τα έγγραφα της τράπεζας για την έκδοση της επιταγής προς τον προμηθευτή, αντίγραφο και φωτοτυπία του σώματος της αντίστοιχης επιταγής.
- Είναι δυνατή και η χρήση ηλεκτρονικών τραπεζικών συναλλαγών (π.χ. ηλεκτρονική κατάθεση) για τις εξοφλήσεις των παραστατικών αρκεί να προσκομιστεί σφραγισμένο από την Τράπεζα έντυπο κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού (extrait) (δύνата να ζητούνται και τα αντίγραφα της ηλεκτρονικής συναλλαγής σφραγισμένα από την Τράπεζα) και συναφή με τις ως άνω τραπεζικές συναλλαγές αποδεικτικά στοιχεία.

Επισημαίνεται ότι :

- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός της δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή της παραπάνω υποχρέωσης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική πληρωμή τιμολογίου, με σκοπό την μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία τρόπου εξόφλησης δαπανών).
- Για τους ανωτέρω τρόπους εξόφλησης δαπανών απαιτούνται οι αντίστοιχες λογιστικές εγγραφές στα βιβλία της επιχείρησης.

Επιπρόσθετα, επισημαίνεται ότι :

- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση δαπανών με επιταγές τρίτων.
- Το σύνολο των δαπανών θα πρέπει να εξοφληθεί πριν από την υποβολή του αιτήματος ολοκλήρωσης της επένδυσης.

Σε όλες τις περιπτώσεις, τα σχετικά παραστατικά εξοφλούνται σύμφωνα με τα εκάστοτε ισχύοντα στον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.).

9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ / ΑΠΟΦΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ- ΕΝΤΑΞΗΣ

Για την ένταξη των έργων στην παρούσα Πράξη ακολουθούνται οι παρακάτω διαδικασίες:

9.1 Καταγραφή προτάσεων – διαδικασία αξιολόγησης

Η φάση αυτή περιλαμβάνει :

- α) **καταγραφή των προτάσεων** σε ειδική βάση δεδομένων
- β) **προκαταρκτικό έλεγχο επιλεξιμότητας**

Στη συνέχεια της καταγραφής των προτάσεων η αρμόδια Υπηρεσία της ΓΓΕΤ / ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, σε συνεργασία με το NSF των ΗΠΑ, διενεργεί προκαταρκτικό έλεγχο ως προς την τήρηση της προϋπόθεσης υποβολής της πρότασης εντός της αναγραφόμενης προθεσμίας, καθώς και της προϋπόθεσης της παράλληλης υποβολής αυτής από το συνεργαζόμενο φορέα στην αρμόδια Υπηρεσία των ΗΠΑ. **Μόνο οι προτάσεις που έχουν υποβληθεί από κοινού στις αρμόδιες Υπηρεσίες των δύο χώρων θα προχωρήσουν στη διαδικασία αξιολόγησης.**

Πλέον αυτού, το NSF διενεργεί προκαταρκτικό έλεγχο αποκλείοντας από το στάδιο της αξιολόγησης εκείνες τις προτάσεις που δεν πληρούν τις κάτωθι τυπικές προϋποθέσεις:

1. Προετοιμασία και υποβολή της πρότασης σύμφωνα με τις οριζόμενες από το NSF οδηγίες
2. Συνάφεια του αντικειμένου της πρότασης με τις προγραμματικές περιοχές που υποστηρίζονται από το Τμήμα Έρευνας Υλικών (DMR) του NSF
3. Υποβολή πρότασης στο NSF, η οποία θα προβλέπει την ίδια χρονική διάρκεια έργου με την αντίστοιχη πρόταση που υπεβλήθη και στη συνεργαζόμενη χώρα

Οι Έλληνες ερευνητές ενημερώνονται για τα αποτελέσματα του προκαταρκτικού ελέγχου τόσο από την ΓΓΕΤ / ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ με σχετική επιστολή, όσο και από τον Αμερικανό επιστημονικό υπεύθυνο της κοινής πρότασής τους.

Τονίζεται ότι οι προτάσεις που θα αποκλειστούν στο στάδιο του προκαταρκτικού ελέγχου είτε από την ΓΓΕΤ/ ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, είτε από το NSF, δε θα αξιολογηθούν.

γ) διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων, με ανεξάρτητη διαδικασία, σύμφωνα με τα ισχύοντα σε κάθε χώρα.

Στην Ελλάδα, η σχετική διαδικασία περιλαμβάνει την απόρρητη αξιολόγηση κάθε πρότασης στη βάση της βαθμολογικής κλίμακας 0-5, η οποία γίνεται ως εξής:

- Συστήνεται επιτροπή αξιολόγησης των προτάσεων ανά θεματικό πεδίο ή/και κοινή σε συγγενικά πεδία, η οποία συνεδριάζει στις εγκαταστάσεις της ΓΓΕΤ /ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ ή σε χώρο που ορίζει η ίδια. Ως μέλη της Επιτροπής ορίζονται, με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας, καθηγητές ΑΕΙ και ΑΤΕΙ, ερευνητές, από την Ελλάδα ή / και το εξωτερικό, εμπειρογνώμονες του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, δημόσιοι υπάλληλοι και λειτουργοί, με αποδεδειγμένη ενασχόληση και εμπειρία στα θεματικά πεδία της προκήρυξης.
- Ένα μέλος της επιτροπής κρίνει προτάσεις του επιστημονικού πεδίου του από επιστημονικής, τεχνικής και οικονομικής αρτιότητας και σημασίας και εισηγείται σχετικά στην επιτροπή.
- Το σύνολο των μελών της επιτροπής αξιολογεί και ιεραρχεί τις προτάσεις με βάση συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης, τα οποία περιγράφονται παρακάτω.

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν, αξιολογούνται από τις ανωτέρω επιτροπές βάσει των παρακάτω κριτηρίων, τα οποία καθορίζονται από τις σχετικές Συμφωνίες, τα Πρωτόκολλα Συνεργασίας (Μικτών και Ενδιάμεσων Μικτών Επιτροπών), Memorandum of Understanding & Working Group Minutes με τη συνεργαζόμενη χώρα:

1. Το επιστημονικό επίπεδο και η ερευνητική εμπειρία της ομάδας που υποβάλλει την πρόταση: Βαθμοί 0- 5
2. Η επιστημονική ποιότητα του έργου σε εθνικό επίπεδο: Βαθμοί 0- 5

3. Ο καινοτόμος χαρακτήρας, η πρωτοτυπία - πληρότητα της πρότασης, καθώς και τα παραδοτέα του έργου: Βαθμοί 0- 5
4. Η καταλληλότητα της προτεινόμενης μεθοδολογίας: Βαθμοί 0- 5
5. Η συμμετοχή νέων ερευνητών: Βαθμοί 0- 5

Για κάθε πρόταση θα υπολογίζεται ο μέσος όρος βαθμολογίας των ανωτέρω κριτηρίων βάσει του οποίου και θα ιεραρχούνται.

Η αρμόδια Δ/ση της ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ εκπονεί συνολικό Πίνακα ιεράρχησης των αξιολογημένων προτάσεων βάσει της βαθμολογίας των Επιτροπών.

Η τελική επιλογή των προτάσεων που θα ενταχθούν θα γίνεται από τη Μικτή Επιτροπή λαμβάνοντας υπ' όψιν τις αξιολογήσεις των δύο πλευρών.

Η τελική επιλογή των προς χρηματοδότηση προτάσεων θα γίνει μετά από συνεκτίμηση των αξιολογήσεων των δύο πλευρών, ελληνικής και αμερικανικής. Δηλαδή, με βάση τη σειρά προτεραιότητας που προκύπτει από τον Πίνακα Ιεράρχησης των προτάσεων και τις διαθέσιμες πιστώσεις θα προταθούν προς έγκριση οι προτάσεις εκείνες που έχουν εγκριτική αξιολόγηση και από την πλευρά του NSF, με βαρύνουσα την τελική κατάταξη των αξιολογηθέντων προτάσεων από το NSF.

Τα αποτελέσματα της τελικής επιλογής θα δημοσιοποιηθούν στο διαδικτυακό τόπο της ΓΓΕΤ, ενώ σχετική επιστολή θα αποσταλεί στους Έλληνες επιστημονικούς υπευθύνους από την ΓΓΕΤ / ΕΥΣΕΔ ΕΤΑΚ.

9.2 Τελική επιλογή έργων - Έκδοση Αποφάσεων χρηματοδότησης - ένταξης

Τα αποτελέσματα της τελικής επιλογής δημοσιοποιούνται στον διαδικτυακό χώρο της ΓΓΕΤ.

Ακολουθεί έκδοση της σχετικής Απόφασης χρηματοδότησης - ένταξης των έργων. Επισημαίνεται ότι κάθε Απόφαση μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερα του ενός έργα. Στην Απόφαση χρηματοδότησης - ένταξης αναφέρονται τα κύρια σημεία του έργου, όπως ο τίτλος του έργου, ο Δικαιούχος, ο Επιστημονικός Υπεύθυνος, η διάρκεια, ο προϋπολογισμός – δημόσια δαπάνη ανά κατηγορία και συνολικά, το ποσοστό και τα αριθμητικά δεδομένα προκαταβολής και αποπληρωμής του έργου, η περιγραφή του έργου, η ερευνητική και επιστημονική ομάδα υλοποίησης, οι ανταλλαγές- μετακινήσεις, τα παραδοτέα, καθώς και η

ανάλυση των προβλεπόμενων δαπανών. Στην Απόφαση επισυνάπτεται, ως αναπόσπαστο στοιχείο αυτής, αναλυτικό τεχνικό δελτίο του έργου συμπληρωμένο σύμφωνα με το υπόδειγμα που θα δοθεί από την ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ.

10. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Η έναρξη υποβολής των αιτήσεων θα γίνει αμέσως μετά την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που θα γίνει από τη ΓΓΕΤ, και η οποία θα δημοσιευθεί τόσο στον ημερήσιο τύπο (τουλάχιστον σε 3 εφημερίδες), όσο και στην ιστοσελίδα της ΓΓΕΤ.

Οι αιτήσεις των ελληνικών ερευνητικών ομάδων θα υποβάλλονται **στην ελληνική γλώσσα**, στη ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, σε τρία αντίτυπα, καθώς και σε ψηφιακή μορφή (CD-R). Η κατάθεση θα γίνεται στο Πρωτόκολλο της Υπηρεσίας, **Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ , Μεσογείων 14-18, Αθήνα 115 10**, Ισόγειο, με την ένδειξη:

«Δράση: Διμερείς, πολυμερείς και περιφερειακές E & T συνεργασίες / Πράξη: Διμερής E&T Συνεργασία Ελλάδας – ΗΠΑ στον τομέα των Υλικών 2011-2013», από ώρα 9.00 ως 14.00. Είναι δυνατή η κατάθεση προτάσεων ιδιοχείρως, με ταχυδρομείο ή εταιρεία ταχυμεταφοράς, επί αποδείξει.

Σε περίπτωση ταχυδρομικής αποστολής η παράδοση με εταιρεία ταχυμεταφοράς, η πρόταση θα πρέπει να έχει παραδοθεί στην ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ την παρακάτω καταληκτική ημερομηνία και ώρα.

Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής ορίζεται η

Προτάσεις που θα παραληφθούν μετά την παραπάνω ημερομηνία και ώρα δε θα γίνουν αποδεκτές.

Τα σχετικά έντυπα υποβολής μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να τα προμηθευτούν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή από το διαδικτυακό τόπο της ΓΓΕΤ: [http:// www.gsrt.gr](http://www.gsrt.gr).

Η αλλοδαπή ερευνητική ομάδα θα υποβάλλει τη δική της πρόταση στην αντίστοιχη Υπηρεσία της συνεργαζόμενης χώρας.

Πληροφορίες

Γιά την Ελληνική πλευρά:

Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ)

Διεύθυνση Διεθνούς Ε&Τ Συνεργασίας, Τμήμα Διακρατικών Σχέσεων

Κα Ε. Βαβάση : τηλ. 210-7702822, 210-7458113, e-mail: kvavasi@gsrt.gr

Κα. Ι. Σταμέλου: τηλ. 210-7458097, e-mail: esta@gsrt.gr

Για την πλευρά των ΗΠΑ:

Dr. Michael J. Scott
Office of Special Programs
Division of Materials Research
National Science Foundation
4201 Wilson Boulevard
Arlington, VA 22230
Tel: +1-703-292-4771
Fax: +1-703-292-9036
email: mjscott@nsf.gov
<http://www.nsf.gov/materials>

11. ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Το έργο θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί σε διάστημα **24 μηνών**.

Οι πληρωμές από την ΓΓΕΤ / ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ προς το Δικαιούχο πραγματοποιούνται σε τρεις δόσεις ως εξής:

- **Α΄ ΔΟΣΗ (προκαταβολή):** το 50% της συνολικής Δημόσιας Δαπάνης καταβάλλεται από την ΓΓΕΤ / ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ μετά την υπογραφή της Απόφασης χρηματοδότησης-ένταξης του έργου από την Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων
- **Β΄ ΔΟΣΗ:** το 30% μετά την κατάθεση στην ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ της ενδιάμεσης έκθεσης προόδου του έργου και της αντίστοιχης πιστοποίησης⁴
- **ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗ:** Το 20% καταβάλλεται μετά την κατάθεση στη ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ της τελικής έκθεσης του έργου και της αντίστοιχης πιστοποίησης (αποπληρωμή). Η αποδοχή των αποτελεσμάτων (φυσικού & οικονομικού αντικειμένου) της τελικής έκθεσης του έργου αποτελεί προϋπόθεση για την καταβολή της αποπληρωμής.

⁴ Διευκρινίζεται ότι απαραίτητη προϋπόθεση για την καταβολή της β΄ δόσης είναι η απορρόφηση της α΄ δόσης κατά 80% τουλάχιστον και η σχετική επαλήθευση από την ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ

12. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ – ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Η ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ θα παρακολουθεί την ομαλή εξέλιξη των παραδοτέων κάθε έργου και με επιτόπιους ελέγχους διατηρώντας το δικαίωμα ελέγχου σε όλα τα στάδια υλοποίησης των έργων της Πράξης.

Στην περίπτωση που κάποιο έργο δεν εκτελείται σύμφωνα με τις αρχικές προδιαγραφές, η ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ δύναται να εισηγηθεί τη διακοπή του.

Μετά το τέλος του α' έτους ο δικαιούχος υποχρεούται, το αργότερο εντός 30 ημερών, να υποβάλει στη ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ ενδιάμεση έκθεση υλοποίησης (φυσικού και οικονομικού αντικειμένου) και οικονομικό απολογισμό των δαπανών του έργου (βάσει υποδείγματος), προκειμένου να ελεγχθεί η πορεία υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου από επιτροπή ελέγχου, που ορίζεται από τη ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ για το σκοπό αυτό. Στην περίπτωση που κάποιο έργο δεν εκτελείται σύμφωνα με τις αρχικές προδιαγραφές η ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ δύναται να εισηγηθεί την διακοπή του.

Μετά την ολοκλήρωση του έργου Δικαιούχος υποχρεούται, το αργότερο εντός 40 ημερών, να υποβάλει στη ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων αίτηση αποπληρωμής του έργου, η οποία περιλαμβάνει:

- *Οικονομικό απολογισμό των δαπανών ολόκληρου του έργου (βάσει υποδείγματος) με αναλυτική κατάσταση (αιτιολογία / είδος δαπάνης ανά κατηγορία / ποσό δαπάνης/ αριθμό και ημερομηνία έκδοσης παραστατικού / τρόπο επιμερισμού των δαπανών, εφόσον υπάρχει, και συνημμένα όλα τα δικαιολογητικά των αντιστοίχων δαπανών). Ο πλήρης φάκελος του προγράμματος, ο οποίος συνοδεύεται και από τα αντίστοιχα πρωτότυπα παραστατικά στοιχεία, τηρείται στην έδρα του Δικαιούχου και βρίσκεται στη διάθεση της ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ εφόσον ζητηθεί.*
- *Αναλυτική έκθεση υλοποίησης (φυσικού και οικονομικού αντικειμένου) ολόκληρου του έργου και υποβολή των παραδοτέων του έργου και των πραγματοποιηθεισών δραστηριοτήτων του (βάσει υποδείγματος).*

Ελέγχονται τα επιστημονικά παραδοτέα και γίνεται η πιστοποίηση των δαπανών από επιτροπή αξιολόγησης και παραλαβής που ορίζεται από την ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ για το σκοπό

αυτό. Η διαδικασία αυτή αποτελεί την προϋπόθεση καταβολής της τελικής δόσης της χρηματοδότησης και αποπληρωμής των έργων.

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί, κατόπιν ελέγχου από το όργανο ελέγχου της ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, ότι στην κατάσταση των δαπανών έχουν συμπεριληφθεί μη επιλέξιμες δαπάνες ή δεν έχει ολοκληρωθεί πλήρως το εγκεκριμένο πρόγραμμα δράσεων και ενεργειών, το αντίστοιχο ποσό περικόπτεται από την ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

Στο Κεφάλαιο Δ΄ της με Α.Π. 14053/ΕΥΣ 1749/27.3.2008 Υπουργικής Απόφασης Συστήματος Διαχείρισης (που αναφέρεται στη συνέχεια) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ορίζονται οι διαδικασίες για την ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ, σύμφωνα με το άρθρο 26 του Ν.3614/2007.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΧΡΕΩΣΤΗΤΩΣ Ή ΠΑΡΑΝΟΜΩΣ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΩΝ ΠΟΣΩΝ ΑΠΟ ΠΟΡΟΥΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2007 – 2013, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡ. 26 ΤΟΥ Ν. 3614/2007

Άρθρο 7

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας νοούνται ως:

Παρατυπία: κάθε παράβαση διάταξης του Κοινοτικού δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα, και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τον καταλογισμό στον προϋπολογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης.

Δημοσιονομική Διόρθωση: Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της Κοινοτικής ή και Εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της περιόδου 2007-2013, η οποία είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης.

Αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό: Κάθε δαπάνη, στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία σύμφωνα με τους όρους της σχετικής σύμβασης ή απόφασης, με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης.

Ανάκτηση: Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από το λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.

Διατάκτης: ο Υπουργός, ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας, ή άλλο εξουσιοδοτημένο αρμόδιο όργανο, το οποίο αναλαμβάνει υποχρεώσεις σε βάρος πιστώσεων του προϋπολογισμού του φορέα του και προσδιορίζει τις απαιτήσεις κατά του Δημοσίου.

Άρθρο 8

Πεδίο εφαρμογής της απόφασης - Αρμόδια όργανα για τη διενέργεια επαληθεύσεων / επιθεωρήσεων

1. Οι διαδικασίες δημοσιονομικής διόρθωσης και η ανάκτηση των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού ή τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την υλοποίηση έργων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ2007 – 2013, εφαρμόζονται:

(α) από την Αρχή Πιστοποίησης κατόπιν επιθεωρήσεων που διενεργούνται από την ίδια ή υπό την ευθύνη της, στους φορείς των άρθρων 3 και 4 του ν. 3614/2007, στους δικαιούχους συγχρηματοδοτούμενων πράξεων και στις πράξεις τους, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 13, παράγραφος 2, σημείο (ιγ) του ν. 3614/2007,

(β) από τις Διαχειριστικές Αρχές, τις Ενδιάμεσες Διαχειριστικές Αρχές, τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, κατόπιν διοικητικής ή επιτόπιας επαλήθευσης που διενεργούν σε πράξεις των οποίων έχουν αναλάβει τη διαχείριση, οι οποίες καλύπτουν τις διοικητικές, οικονομικές, τεχνικές και φυσικές πτυχές των πράξεων αυτών, στο πλαίσιο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007 –2013, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 8 του ν. 3614//2007.

2. Οι διοικητικές ή επιτόπιες επαληθεύσεις που διενεργούν τα ανωτέρω όργανα αφορούν και τη διαπίστωση της τήρησης των δεσμεύσεων, που προβλέπονται στην απόφαση χρηματοδότησης/ένταξης πράξης ή στη σύμβαση που υπογράφει ο δικαιούχος με την αρμόδια αρχή, μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης της πράξης και σε χρονικό ορίζοντα που προβλέπεται στην απόφαση ή στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

3. Για ειδικές περιπτώσεις (εξειδικευμένα έργα ή πολύπλοκα) μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας μπορούν να χρησιμοποιηθούν εμπειρογνώμονες που υποβάλλουν γνωμοδότηση. Η γνωμοδότηση αυτή επισυνάπτεται στην έκθεση επιθεώρησης ή επιτόπιας επαλήθευσης.

Άρθρο 9

Δημοσιονομική διόρθωση μετά από διοικητική επαλήθευση

1 Στην περίπτωση που, κατά τη διενέργεια διοικητικής επαλήθευσης της δήλωσης δαπανών που υποβάλλεται από τους δικαιούχους κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 8 του ν. 3614/2007, και η οποία αφορά δαπάνες για τις οποίες έχει καταβληθεί η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά, διαπιστώνεται παρατυπία για οποιαδήποτε αιτία, τα ποσά αυτά αφαιρούνται από τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά του Επιχειρησιακού προγράμματος που καταχωρούνται στο ΟΠΣ από την αρχή που ασκεί τα αντίστοιχα καθήκοντα διαχείρισης. Για το ύψος και την αιτιολογία της περικοπής ενημερώνεται εγγράφως ο δικαιούχος, με την έκθεση διοικητικής επαλήθευσης, και καλείται να διατυπώσει εγγράφως και εντός προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την κοινοποίηση του εγγράφου τυχόν αντιρρήσεις του, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 11.

2 Στην περίπτωση που προτείνεται η ανάκτηση των ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, η έκθεση εγκρίνεται από τον αρμόδιο όργανο σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 11.

3. Στην περίπτωση που η διοικητική επαλήθευση διενεργείται προκειμένου να καταβληθεί η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά στους δικαιούχους, η έκθεση εγκρίνεται από το αρμόδιο όργανο σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.

Άρθρο 10

Δημοσιονομική διόρθωση μετά από επιτόπια επαλήθευση / επιθεώρηση

1. Μετά την ολοκλήρωση της επιτόπιας επαλήθευσης/ επιθεώρησης και της λήψης τυχόν συμπληρωματικών στοιχείων συντάσσεται από τα αρμόδια όργανα του άρθρου 8 της παρούσας, εντός δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών, σχετική έκθεση επαλήθευσης/ επιθεώρησης. Η έκθεση επαλήθευσης / επιθεώρησης περιλαμβάνει συμπεράσματα και τυχόν συστάσεις που θα βασίζονται σε σαφή και τεκμηριωμένη ανάλυση των εντοπισθέντων προβλημάτων και των συνεπειών τους και καταχωρείται στο ΟΠΣ εντός τριών ημερών από την έγκρισή της. Η έκθεση συνοδεύεται από δελτίο με ποσοτικοποίηση των σφαλμάτων ή παρατυπιών, το οποίο καταχωρείται στο ΟΠΣ, και μειώνει αντίστοιχα τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που έχουν ήδη καταχωρηθεί.

2. Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση/επιθεώρηση διαπιστώνεται παρατυπία και αφορά δαπάνες για τις οποίες έχει καταβληθεί η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά, αυτή αναφέρεται στην έκθεση με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν και προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και κατά περίπτωση η ανάκτηση των ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

3. Στην περίπτωση που προτείνεται η ανάκτηση των ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, η έκθεση εγκρίνεται από το αρμόδιο όργανο σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.

4. Στην περίπτωση που η επιτόπια επαλήθευση διενεργείται προκειμένου να καταβληθεί η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά στους δικαιούχους, η έκθεση εγκρίνεται από το αρμόδιο όργανο σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.

5. Τα συμπεράσματα και οι συστάσεις της επαλήθευσης/επιθεώρησης κοινοποιούνται εγγράφως στον κάθε ελεγχόμενο φορέα από την υπηρεσία που διενήργησε την επαλήθευση/επιθεώρηση, εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από τη σύνταξή της. Στην περίπτωση που προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση ή/και ανάκτηση η έκθεση κοινοποιείται εγγράφως στον κάθε ελεγχόμενο φορέα κατά τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Άρθρο 11

Διαδικασία αντιρρήσεων και οριστικοποίηση πορίσματος επαλήθευσης / επιθεώρησης.

1. Ο ελεγχθείς φορέας μπορεί, εντός προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της έκθεσης επιθεώρησης/επιτόπιας επαλήθευσης ή της έκθεσης διοικητικής επαλήθευσης, να υποβάλει στην αρμόδια αρχή εγγράφως τις αντιρρήσεις του.

2. Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από την αρμόδια αρχή που διενήργησε την επαλήθευση ή την επιθεώρηση, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή τους, η οποία και εκδίδει σχετική απόφαση επί των αντιρρήσεων. Σε κάθε περίπτωση που

απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση, προκειμένου να ληφθεί απόφαση για το βάσιμο ή μη των αντιρρήσεων που υποβλήθηκαν, διενεργείται συμπληρωματική επαλήθευση / επιθεώρηση από το ίδιο όργανο που διενήργησε την αρχική επαλήθευση / επιθεώρηση. Η σχετική απόφαση επί των αντιρρήσεων στην περίπτωση αυτή ολοκληρώνεται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία της διενέργειας της συμπληρωματικής επαλήθευσης και τη λήψη τυχόν συμπληρωματικών στοιχείων.

3. Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας υποβολής τους το πόρισμα της έκθεσης επαλήθευσης/ επιθεώρησης οριστικοποιείται με την έκδοση απόφασης, με την οποία οριστικοποιείται η δημοσιονομική διόρθωση κατά το μέρος που κριθούν αβάσιμες οι αντιρρήσεις. Κατά το μέρος που κριθούν βάσιμες οι αντιρρήσεις οι σχετικές δαπάνες καταχωρούνται στο ΟΠΣ με αντίστοιχο Δελτίο Διόρθωσης Καταχωρηθέντων Πληρωμών.

4. Σε περίπτωση που το οριστικοποιημένο πόρισμα επαλήθευσης/επιθεώρησης και η απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης περιλαμβάνουν πρόταση ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών, η απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης αποτελεί και εισήγηση έκδοσης απόφασης ανάκτησης προς το διατάκτη της δαπάνης αρμόδιο Υπουργό ή Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας ή Νομόρχη.

Άρθρο 12

Όργανα έκδοσης απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης

Αρμόδια όργανα για την έκδοση της απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης είναι:

(α) Ο αρμόδιος Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας που εποπτεύει την Ειδική Υπηρεσία ή τον Ενδιάμεσο Φορέα που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος του ΕΣΠΑ 2007 – 2013 ευθύνης Υπουργείου, όταν η παρατυπία διαπιστώνεται μετά τη διενέργεια διοικητικής επαλήθευσης της παρ. 1 του άρθρου 9, ή μετά τη διενέργεια επιτόπιας επαλήθευσης του άρθρου 10 της Ειδικής Υπηρεσίας ή του Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης. Στην περίπτωση που ο Ενδιάμεσος Φορέας διαχείρισης είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αρμόδιο όργανο για την έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης είναι ο Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας που εποπτεύει την οικεία Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης, η οποία έχει εκχωρήσει τι αρμοδιότητες διαχείρισης.

(β) Ο Γενικός Γραμματέας της αντίστοιχης Περιφέρειας που εποπτεύει την Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος της Περιφέρειας, όταν η παρατυπία διαπιστώνεται μετά τη διενέργεια διοικητικής επαλήθευσης της παρ. 1 του άρθρου 9, ή μετά τη διενέργεια επιτόπιας επαλήθευσης του άρθρου 10 της Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής.

(γ) Ο Γενικός Γραμματέας Επενδύσεων και Ανάπτυξης, όταν η παρατυπία διαπιστώνεται μετά τη διενέργεια επιθεώρησης από την Αρχή Πιστοποίησης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 13 του ν. 3614/ 2007.

Άρθρο 13

Απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης και το περιεχόμενό της

1. Στην απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης αναφέρονται τα στοιχεία ταυτότητας του έργου του δικαιούχου και της παρατυπίας.

(α) Ο φορέας ή οι φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή δημόσιες υπηρεσίες) στους οποίους επιβάλλονται δημοσιονομικές διορθώσεις,

(β) Το ύψος των δαπανών που αυτή αφορά,

(γ) Ο επιμερισμός των πληρωμών κατά πηγή προέλευσης εθνικών και των κοινοτικών πόρων,

(δ) Η αναλυτική αιτιολογία της δημοσιονομικής διόρθωσης, με ειδική αναφορά στις διατάξεις που παραβιάστηκαν, καθώς και τον τρόπο παραβίασής τους,

(ε) Η αιτιολογημένη πρόταση για τη συνέχιση ή τη διακοπή της χρηματοδότησης, καθώς και το ύψος αυτής,

2. Στην περίπτωση που προβλέπεται ανάκτηση στην απόφαση παρατίθεται πέραν των ανωτέρω, εισήγηση προς τον διατάκτη για την έκδοση απόφασης ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών και αναφέρονται:

(α) Ο φορέας ή οι φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα), από τους οποίους αναζητούνται τα αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντα ποσά, καθώς και τα τυχόν συνυπόχρεα αυτών πρόσωπα.

(β) Το αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσόν, το οποίο περιλαμβάνει και τόκους σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 15 της παρούσας,

(γ) Η αιτία της επιστροφής του ποσού.

3. Στην περίπτωση που τα όργανα του άρθρου 12 είναι και διατάκτες της δαπάνης η απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης ταυτίζεται με την απόφαση ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών.

Άρθρο 14

Καθορισμός του ύψους της δημοσιονομικής διόρθωσης

1. Αναλογικές δημοσιονομικές διορθώσεις

Το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης, το οποίο επιβάλλεται από τα αρμόδια όργανα, υπολογίζεται, με βάση τις μεμονωμένες παράτυπες δαπάνες που ο δικαιούχος δήλωσε στην αρμόδια αρχή διαχείρισης και ισούται προς το ποσό της προκληθείσας ζημίας.

2. Κατ' αποκοπή διορθώσεις

Όταν δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί επακριβώς το ποσό της προκληθείσας ζημίας και η εξ ολοκλήρου ακύρωση της παράτυπης δαπάνης θα ήταν δυσανάλογη, τα αρμόδια όργανα, τα οποία έχουν αναλάβει αρμοδιότητες διαχείρισης επιχειρησιακού προγράμματος ή η Αρχή Πιστοποίησης, επιβάλλουν δημοσιονομικές διορθώσεις κατ' αποκοπή, υπολογίζοντας τη βαρύτητα της παράβασης που οδήγησε στη διαπιστωθείσα παρατυπία.

3. Στις περιπτώσεις πράξεων ενισχύσεων οι δημοσιονομικές διορθώσεις και οι ανακτήσεις εφαρμόζονται στη δημόσια συνεισφορά που αντιστοιχεί στις δαπάνες που περιλαμβάνονται στη δήλωση δαπανών και η οποία έχει καταβληθεί στους δικαιούχους από το φορέα που χορηγεί την ενίσχυση.

4 Εφ' όσον οι εντοπισθείσες παρατυπίες επηρεάζουν και μελλοντικές πληρωμές, οι οποίες δεν έχουν δηλωθεί ή/και πραγματοποιηθεί και εμπίπτουν στην παράγραφο 1 , διακόπτεται η περαιτέρω συγχρηματοδότηση, του επηρεαζόμενου μέρους, με σχετική αναφορά στην απόφαση του άρθρου 13. Στην περίπτωση που οι παρατυπίες εμπίπτουν στην παράγραφο 2 δύναται να συνεχιστεί η συγχρηματοδότηση και η κατ' αποκοπή διόρθωση εφαρμόζεται σε όλες τις πληρωμές κατά την καταχώρησή τους στο ΟΠΣ.

Άρθρο 15

Ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών

1. Η έκδοση της απόφασης ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού εκδίδεται από το διατάκτη μετά από την εισήγηση του άρθρου 13, παρ. 2 σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και κοινοποιείται στην Αρχή Πιστοποίησης και στην Αρχή Ελέγχου.

2. Το προς ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του ποσού στη ΔΟΥ. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται είναι το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται, για κάθε ημερολογιακό έτος, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κεφάλαιο V του Κανονισμού (ΕΚ) 794/2004 της Επιτροπής.

3. Η απόφαση ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού που εκδίδει ο διατάκτης αποτελεί νόμιμο τίτλο βεβαίωσης του χρέους και είναι αμέσως εκτελεστή.

4. Η απόφαση ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού υπόκειται στα ένδικα μέσα που προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

5. Μετά από την κοινοποίηση με επίδοση της απόφασης ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού, ο υπόχρεος οφείλει να καταβάλει, εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών, το ποσό το οποίο έχει καταλογισθεί, σε οποιαδήποτε Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.), προσκομίζοντας την απόφαση ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού, καθώς και το σημείωμα κατάθεσης που τη συνοδεύει. Η Δ.Ο.Υ., στην οποία καταβάλλονται, γνωστοποιεί αμέσως την είσπραξη του οφειλόμενου ποσού στην υπηρεσία που εξέδωσε την απόφαση ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού, καθώς και στην Αρχή Πιστοποίησης. Την υπηρεσία ενημερώνει και ο υπόχρεος με τη προσκόμιση σε αυτήν των στοιχείων τεκμηρίωσης του καταβληθέντος ποσού.

6. Σε περίπτωση μη επιστροφής του χρηματικού ποσού εντός της ανωτέρω προθεσμίας, η διαδικασία βεβαίωσης του χρέους ολοκληρώνεται με τη σύνταξη του χρηματικού καταλόγου από την υπηρεσία που εξέδωσε την απόφαση ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού και με την αποστολή του στην αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματος Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) του υπόχρεου.

7. Σε περίπτωση με εμπρόθεσμης πληρωμής το προς ανάκτηση ποσό επιβαρύνεται με τις προσαυξήσεις καταβολής που προβλέπονται από τι ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.).

8. Η αρμόδια Δ.Ο.Υ., μετά την είσπραξη των ποσών που ανακτώνται, ενημερώνει εγγράφως σχετικά την υπηρεσία που συνέταξε το χρηματικό κατάλογο, καθώς και την Αρχή Πιστοποίησης.

9. Τα αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντα ποσά βεβαιώνονται και εισπράττονται ως έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού και εισάγονται στην κατηγορία των ειδικών εσόδων με

Κ.Α.Ε. 3941 «Έσοδα από καταλογισμούς σε φορείς που υλοποιούν προγράμματα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου», 3943 «Έσοδα από καταλογισμούς σε φορείς που υλοποιούν προγράμματα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και του Ταμείου Συνοχής» κατά περίπτωση ανάλογα με την προέλευση της κοινοτικής συμμετοχής που αναζητείται.

Με τη λήξη κάθε εξαμήνου και με ευθύνη της Δ/νσης Δημοσιονομικών Σχέσεων με την Ε.Ε. του Γ.Λ.Κ. τα συνολικά ποσά των εσόδων των ανωτέρω Κ.Α.Ε μεταφέρονται και εγγράφονται σε ειδικό λογαριασμό εσόδων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Άρθρο 16

Διαδικασία Δημοσιονομικών Διορθώσεων μετά από ελέγχους ελεγκτικών οργάνων της Ε.Ε. ή της Αρχής Ελέγχου

Στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται παρατυπίες με βάση τα οριστικά πορίσματα από ελέγχους ελεγκτικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή με βάση τα εγκεκριμένα πορίσματα της Αρχής Ελέγχου, με την επιφύλαξη δικαστικών εκκρεμοτήτων, η δημοσιονομική διόρθωση καταχωρίζεται στο ΟΠΣ με ευθύνη της αρμόδιας αρχής που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης για την αντίστοιχη πράξη. Για το σκοπό αυτό η αρμόδια αρχή συντάσσει Δελτίο Διόρθωσης Καταχωρηθέντων Πληρωμών, το οποίο και καταχωρεί στο ΟΠΣ, αφαιρώντας τις παράτυπες πληρωμές. Ειδικότερα, οι κατ' αποκοπή διορθώσεις που αφορούν περισσότερες από μία πράξεις εφαρμόζονται με ευθύνη της Αρχής Πιστοποίησης, η οποία και ενημερώνει τις αρχές που ασκούν καθήκοντα διαχείρισης.

Άρθρο 17

Επιπτώσεις Δημοσιονομικών Διορθώσεων

1. Τα ποσά των δημοσιονομικών διορθώσεων κατά φορέα χρηματοδότησης (Υπουργείου ή Περιφέρειας ή Νομαρχίας) εξαιρουμένων των ποσών για τα οποία εκδίδεται απόφαση ανάκτησης ή των ποσών που βαρύνουν τους ίδιους πόρους των δικαιούχων, σε ετήσια βάση λαμβάνονται υπόψη ως κριτήριο μειώνοντας ανάλογα τη συνολική επίδοση, κατά την κατανομή του εθνικού αποθεματικού επίδοσης.

2. Τα ποσά των δημοσιονομικών διορθώσεων κατά φορέα χρηματοδότησης (Υπουργείου ή Περιφέρειας ή Νομαρχίας) σε ετήσια βάση, μετά την αφαίρεση των ποσών, για τα οποία εκδίδεται απόφαση ανάκτησης σύμφωνα με το άρθρο 15, είτε βαρύνουν τους ίδιους πόρους των δικαιούχων, είτε μειώνουν το συνολικό όριο πληρωμών από εθνικούς πόρους, φορέα χρηματοδότησης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του επομένου έτους. Για τον υπολογισμό του παραπάνω ποσού λαμβάνονται υπόψη οι αποφάσεις δημοσιονομικών διορθώσεων που έχουν εκδοθεί μεταξύ της 1 Ιουλίου του έτους ν και 30ης Ιουνίου του έτους ν+1 για τον προϋπολογισμό του έτους ν+2. Τα σχετικά ποσά καταγράφονται στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού του Κράτους.

3. Τα ποσά των δημοσιονομικών διορθώσεων, που αφορούν έργα κρατικών ενισχύσεων αναζητούνται από τους αρμόδιους διατάκτες ως αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντα από τους δικαιούχους της ενίσχυσης.

Άρθρο 18

Μεταβατικές διατάξεις

Οι διατάξεις της αριθμ. 907/052/2003 (ΦΕΚ Β 878/2.7.2003): Εθνικό σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων για την ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων

συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (Κ.Π.Σ.), του Ταμείου Συνοχής και των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών για την προγραμματική περίοδο 2000 - 2006, εξακολουθούν να ισχύουν και μετά την ισχύ της παρούσης για τα έργα που υλοποιούνται στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2000-2006.

Το έργο απεντάσσεται σε περίπτωση που δεν εκπληρώνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις, όπως αυτές ορίζονται στην πρόταση υποβολής και στον Οδηγό Εφαρμογής, καθώς και σε περίπτωση υπέρβασης κατά 30 ημέρες των προθεσμιών που ορίζονται στο παρόν κεφάλαιο και αφορούν στην υποβολή τελικών εκθέσεων (φυσικού και οικονομικού αντικειμένου), καθώς και στην υποβολή των αιτήσεων αποπληρωμής.

Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου αναλαμβάνει την υποχρέωση να συγκεντρώνει τα δικαιολογητικά υλοποίησης του προγράμματος και την τήρηση όλων των παραστατικών που αφορούν στο έργο.

Αποτελεί υποχρέωση όλων των φορέων που επιχορηγούνται, η διατήρηση των παραστατικών των δαπανών που αφορούν στο χρηματοδοτούμενο έργο, μέχρι το 2016. Αντίστοιχη υποχρέωση όλων των φορέων αποτελεί να δέχονται ελέγχους από τη ΓΓΕΤ ως Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ), την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» και τα ανώτερα ελεγκτικά όργανα, εθνικά και Ευρωπαϊκά.

13. ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Οι δείκτες παρακολούθησης επίτευξης των στόχων της ομάδας πράξεων είναι:

- Αριθμός Ερευνητών που συμμετέχουν σε ενισχυόμενα ερευνητικά προγράμματα
- Αριθμός εργαστηρίων που ενισχύονται
- Αριθμός συνεργαζόμενων φορέων του εξωτερικού
- Αριθμός "έργων" έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης

14. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Στις δημοσιεύσεις που πραγματοποιούνται και περιέχουν προκαταρκτικά, τμηματικά ή τελικά αποτελέσματα του ερευνητικού έργου που χρηματοδοτήθηκε από την ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, οφείλει να μνημονεύεται ότι η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ειδικότερα το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, συγχρηματοδότησαν το ερευνητικό έργο.

Οι δικαιούχοι των ενισχύσεων θα πρέπει να τηρούν τους κανόνες και τις διαδικασίες δημοσιότητας σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ)1828/2006 και 1083/2006.

Επισημαίνεται, επίσης, ότι ή σχετική έγκριση χρηματοδότησης του δικαιούχου συνιστά και έγκριση δημοσίευσης της επωνυμίας, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο δικαιούχων που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά (τουλάχιστον στην ιστοσελίδα του ΕΠΑΝ II www.antagonistikotita.gr και του ΕΣΠΑ www.espa.gr) ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγρ. 2, στοιχείο δ του Καν. (ΕΚ) 1828/2006.

Τα έργα θα πρέπει να είναι συμβατά με τους κανόνες για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία.